41. štev. V Kranju, 8. oktobra 1904. V. leto.

GORENJEC.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEC» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravništvu.

Kranjski deželni zbor.

II. seja dne 29. septembra.

Deželni glavar omenja dopis glede volitve članov v davčne komisije, ki se bo vršila v prihodnji seji.

Dr. Šušteršič opomni, da bi navadna dostojnost zahtevala, da je vlada deželnemu zboru pisala vsaj v obeh deželnih jezikih. Naj deželni glavar pouči deželnega predsednika. Baron Hein odgovarja, da vlada ni pisala deželnemu zboru, nego deželnemu odboru, kateri mora vsprejemati nemške dopise. (Dr. Šušteršič: To bomo že dognali.)

Deželni glavar čita dalje neki pripis zastran sodnega postopanja proti poslancu Demšarju in izroči taistega pravnemu odseku.

Deželni tajnik prečita poročilo predsedstva finančnega in upravnega odseka, naj zbornica izvoli po pet novih članov v ta dva odseka, ker se klerikalci ne udeležujejo sej. Poslanec Hribar pravi, da je dr. Šusteršič med čitanjem tega dopisa zaklical: «Osel, ki je to pisal.» Deželni glavar vsled tega pokliče dr. Šušteršiča k redu.

Različne prošnje, ki so došle deželnemu zboru, so se odkazale pristojnim odsekom.

Dr. Šušteršič nato utemeljuje svoj predlog, naj dežela dovoli 150.000 kron za podporo po nezgodah prizadetim, navajajoč podatke o škodah. Predlog se odkaže finančnemu odseku.

Dr. Šušteršič potem utemeljuje svoj predlog glede izpremembe deželnega in volilnega reda. Zahteva pomnožitev kmetskih mandatov in razširjenje na one, kateri dosedaj nimajo volilne pravice.

Zbornica je soglasno sklenila, da se predlog odkaže ustavnemu odseku, v katerega so izvoljeni že v zadnji številki našega lista omenjeni poslanci.

Dr. Šušteršič za tem vloži nujni predlog zastran poročanja korespondenčnega urada. Dr. Šušteršič je rekel, da se gre tukaj za delovanje korespondenčnega urada, ki je tako, da škoduje ugledu dežele. Ta poročila so dostikrat namenoma tako zavita, da se s tem malo očrni slovensko prebivalstvo. Zlasti sta dva slučaja, ki obujata pozornost. Dne 24. majnika lanskega leta, ko je bila pred kazino demonstracija in je korespondenčni urad poslal med svet poročila, ki niso bila resnična. Med drugim se je trdilo, da se je streljalo v kavarno. Pa ta strel je bil izródek prežive fantazije. Sodnijski je sedaj potrjeno, da se ni streljalo. Nemci so zaradi streljanja interpelirali v državnem zboru, da se je streljalo in tudi ministrski predsednik je to trdil. Drugi je slučaj kadeta Maliča. Ta je izzival in psoval one, ki so demonstrirali proti «Karnijolcem». Dva dijaka sta stopila k njemu, pa Malič jih je opsoval, potegnil sabljo iz nožnice in jima grozil, da ju potolče. Toda en dijak mu vzame sabljo, drugi pa ga obrcne. Občinstvo vsled tega razburjeno je pobilo Maliča na tla. Ker je torej Malič izzival, je bil tepen. Poročalo pa se je, da je bil Malič tepen vsled tega, ker je govoril nemški.

Dr. Tavčar pravi, da ima Šušteršičev predlog samo namen demonstracije. To je obžalovanja vredno. Pri nas so razmere v marsičem nezdrave in tega je kriva vlada. Korespondenčni urad nam dostikrat dela velike krivice. Žalostna resnica je tudi to, da se proti našim dijakom zaradi najmanjše stvarice postopa krutejše, kakor postopajo v drugih kronovinah s svojim dijaštvom. Toda vprašati se moramo: Ali bo s sprejetjem predloga dr. Šušteršiča dosežen kak reelen uspeh? Ali ne bo sprejetje tega predloga samo prazna demonstracija, o kateri se bo danes govorilo, jutri pa bo pozabljena in ne bo obrodila nobenega sadu. Mi imamo trdno voljo poprijeti se te zadeve z vso resnostjo in z vso eneržijo, kajti uvidevamo, da je potrebno, da se kaj ukrene in kaj stori. Dr. Šušteršič je povedal, da njegov nasvet nima obstrukcijskega namena. Tega mu ne moremo prav verjeti. Ali ni morda nastavil napredni stranki samo past? Njegovi lastni pristaši, njegovi tovariši, so že prej povedali, da so jim te demonstracije jako dobro došle za namene klerikalne stranke. (Dr. Šušteršič in drugi klerikalci kriče: Imena! Z imeni na dan! Dr. Tavčar: Pogačnik je bil to. Velik hrup.) Dalje se tudi govori, da je dr. Šušteršič včeraj ves dan zaslišaval priče. (Dr. Šušteršič: Eno samo! Hrup na galeriji. Glavar grozi, da pusti izprazniti galerijo.) Predlog dr. Šušteršiča izgleda prav kot bi bil stavljen v obstrukcijske namene. Stvar, za katero se gre, je preveč resna, da bi se smela zlorabljati za obstrukcijo. Potrebno je, da se sprožena zadeva natančno preišče. (Dr. Šušteršič: Saj pride v odsek! Dr. Tavčar opravilnika ne pozna! Velik hrup in neumljivi medklici. Dr. Tavčar: Vi, dr. Šušteršič, seve vse bolje veste, saj ste iz sorodstva Sv. treh kraljev! Veselost.) Vlada ne bo mogla ugovarjati neovržni resnici, če ne postane ta zbornica prostor, kjer veljajo kazinski čiki za argumente. Glede demonstracij, ki so se godile pred nekaj dnevi na kolodvoru, se strinjam s tistimi, ki pravijo, da bi se bile lahko preprečile. Prepričan sem tudi, da je bila množica provocirana, ali tiste priče, ki jih je dr. Šušteršič navedel, ne zadostujejo, imeti moramo ves akt, če ne je nemogoče izreči pravično sodbo. Mi ne bomo šli za namene dr. Šušteršiča in dr. Schweitzerja v ogenj, nego za čast dežele Kranjske, za resnico.

Poslanec Hribar izjavlja, da, če bi ne bil vezan po klubovi disciplini, bi on glasoval za nujnost dr. Šušteršičevega predloga. Kar smo doživeli glede poročanja korespondenčnega urada, priča, da je predlog nujen. Korespondenčni urad je že premnogokrat pomagal, da so se širili po svetu neresnični nazori in slaba mnenja o naši deželi in o Ljubljani. Poučen sem iz uradnih spisov o lanski demonstraciji pred kazino in o tistih strelih. Obžalujem, da je korespondenčni urad tedaj poročal očitno neresnico, dasi sem vse storil pri vladi, da bi se neresnično poročilo popravilo, ni vlada smatrala za vredno, da bi Ljubljani odvzela oni madež. Streljalo se ni v kazino. Kar se tiče slučaja kadeta Maliča, imam prepričanje, da je Malič sam provzročil s psovkami, da je bil tepen. Obžalujem pa, da se je spravila stvar že danes sem, ker sodna preiskava še ni dognala resnice. Če bi dr. Šušteršič ne bi upeljal obstrukcijskih nujnih predlogov, bi bila gotovo naša stranka prva, ki bi danes glasovala z njim, saj se gre za to, da se ohrani čast dežele in mesta ljubljanskega. Pribiti pa se mora, da se v Trstu gode veliki nemiri in nepatrijotične manifestacije, a o teh se poroča milo in obzirno, dočim se pri nas vedno pretirava.

Poslanec dr. Krek pravi, da se je povodom zadnje karnijolske slavnosti videlo, da je korespondenčni biró slikal Slovence kot divjake in surovеže. Temu se mora enkrat za vselej napraviti konec in pokazati, da se slovenski narod ne dá žaliti.

Deželni predsednik Hein meni, naj se počaka s to zadevo, da jo pojasni sodnijska preiskava.

Poslanec Drobnič protestira, ker je deželni predsednik govoril samo nemški, katerega jezika on ne razume. (Viharni „živio"-klici in ploskanje na galeriji.)

Ko deželni glavar prekine za nekaj minut sejo in zagrozi galeriji, da jo izprazni, ugovarja deželni predsednik Hein, da bi bil sovražnik slovenskega naroda.

Polanec Pogačnik napade barona Heina, ker je obiskal Maliča, kar pa deželni predsednik zanika.

Ko sta govorila še poslanca dr. Schweitzer in dr. Krek, dá deželni glavar nujnost Šušteršičevega predloga na glasovanje. Nujnost se odkloni.

Poslanec dr. Schweitzer protestira proti temu, da se je dalo na dnevni red nekaj točk, ne da bi se poslancem pravočasno izročila tiskana poročila. Deželni glavar se sklicuje na dosedanji običaj, čemur pritrdi tudi poslanec Hribar.

Potem se se vršile dopolnilne volitve v finančni in upravni odsek. V finančni so bili izvoljeni poslanci dr. Ferjančič, Pirc, dr. Tavčar, dr. Schöppl in Ulm; v upravni pa Božič, dr. Majaron, Luckmann, Rechbach, Wurzbach.

O sadni razstavi v Radovljici.

— Odbor sadne razstave v Radovljici naznanja vsem onim, ki žele kupiti večje ali manjše množine lepega sadja, da je zbral od razstavljalcev tozadevni materijal. V posebni knjigi je zabeleženo, koliko imajo posamezni razstavljalci sadja za prodati in po kateri ceni. Kdor želi kupiti sadja za dom ali za kupčijo, naj pride v razstavo, da si izbere vrste in potem naroči ali naravnost pri razstavljalcu ali pa po posredovanju razstavljalnega odbora. Lastnikom sadja, posebno od bližine Radovljice pa se priporoča, da čimprej pripeljejo ali prinesó sadja naprodaj v razstavo, ker si prebivalstvo mesta Radovljice samo želi nakupiti nekaj lepega zimskega sadja. To naznanja odbor zaradi tega, ker želi, da donese razstava že neposrednih koristi razstavljalcem in občinstvu. Ta sadni semenj v razstavi se lahko prične takoj in traja do zaključka razstave.

— Visoki gostje v sadni razstavi v Radovljici. Sadno razstavo je obiskal v Radovljici dne 30. m. m. atašé ruskega poslaništva na Cetinju baron pl. Meck, dne 1. t. m. pa se je mudil v razstavi fcm. baron Albori, intendant Bosne in Hercegovine. Visoka gosta sta se jako laskavo izrazila o razstavi.

PODLISTEK.

Zgodba hudodelstva.

Spisal Maksim Gorki. Dalje.

Hoja je bila prijetna in lahka, noga se mu ni vdirala v trdem snegu, ležečem na potu; mrzel in čist zrak je napajal njegove prsi s poživljajočo svežostjo in daljina, ki je postajala vedno bolj višnjeva, je bila zapeljivo lepa. Ljudje, katere je Ivan srečaval, so ga zrli prijazno in dobrodušno. Na mah, ki je rastel po Ivanovi bradi, je legla slana, dečko je vihal zgornjo ustnico ter jo zadovoljno opazoval: brki so se mu zdeli dolgi in lepi. Ob cesti je moško korakil smolnatočrni krokar. Ivan je zažvižgal, črni tovariš pa ga je pogledal le po strani in še bolj se je približal cesti. Ivan je udaril tako močno z orokovičenima rokama, da se je čulo kot strel, toda tič se tudi s tem ni dal oplašiti. „Ti hudičeva zalega!" je zamrmral Kuzin in hitreje korakal dalje.

Proti poldnevu, ko je prekoračil Ivan že skoro polovico pota proti mestu, je nastal metež. Prikazali so se zdaj tu, zdaj tam lahki, prosojni snežni oblački, drvili so se okoli po zraku, zadevali skupaj in pokrivali Ivanov obraz s finim prahom. Časih se je dvignila tesno pred njegovima nogama množica snežink, kot bi hotela fanta zadrževati, potem se mu je zaletel veter zopet v hrbet in ga tiščal naprej. Daljina je bila zavita v motne oblake, veter je žvižgal, drsal po zemlji, zametaval sledove, drvil po cesti dalje in tulil v dolgih, žalostnih glasovih. Ljudje in konji, ki so se pomoljevali semtertja, so se prikazovali in izginjali kakor kamenje v vodi. Ivan je zaprl očesi in korakal v temi dalje, spremljan po stokanju in toženju vrišča. Boki so ga boleli, noge so postale težke.

Zibaje se je koračil, stopical po snegu in se pikro spomnil matere: „Ona sedi tam udobno in jaz moram potovati!" . . .

Potem je postal tako truden, da ni več premišljeval in si le želel priti kolikor mogoče hitro v mesto, da bi se spočil in pil čaj. Z upognjenim hrbtom in sklonjeno glavo je šel dalje, enak biku, in ni se zmenil za to, kar se je godilo okoli njega, dokler se ni oglasilo skozi bučanje viharja počasno tulenje tovarniške piščali. Obstal je, vzklonil se kviško in globoko vzdihnil. Segel je v žep po denarjih, vtaknil jih v usta za lica, da bi s svojim žvenkom ne pripravili mestnih ljudi v izkušnjavo.

Zavito v sivo, sneženo odejo izgledalo je mesto kakor črn oblak, ki se je vlegel na zemljo. Oglasili so se cerkveni zvonovi. Veter je nesel globoko brnenje dalje in nadkrilil je njih kovinaste glasove s svojim tulenjem. Ivan je potegnil kučmo z glave, prekrižal se in rekel k sebi: «Tedaj sem na cilju!»

2.

Ko je stopil Ivan v gostilno, dotaknil se je njegovega obraza gost in vlažen zračen val, ki je enako gorki, mokri cunji izbrisal z njegovih lic čut skelečega mraza. Višnjevkast, pekoč dim je visel pod obokanim stropom in se žgoče dotikal oči; duh žganja, tobaka in zažgane masti mu je uhajal v nos; vrišč in hrup v gostilni je bil zamolkel in zmeden in vsled vsega tega je napadla Ivana neka omotica. Počasi korakaje med mizami si je iskal prostorčka, pa ga ni našel. Povsod so sedeli rdeče-

— Zaključenje sadne razstave. Ker dohaja na sadno razstavo še vedno precej obiskovalcev in se pošilja raznih vrst sadje, zlasti priporočanja vredno gospodarsko in trgovinsko blago, tako da je vsak prostorček v razstavi izpolnjen, sklenil je odbor, da se razstava zaključi šele drugo polovico tega meseca.

— Odlikovanje razstavljalcev se je vršilo že dvakrat. Dosedaj je dobilo sedem razstavljalcev prva odlikovanja, in sicer gg.: okrajni glavar pl. Detela, župan Ivan Hribar, Alojzij Pavlin iz Podbrezja, župnik Strupi iz Šmartna pod Šmarno goro, Hafner, Tršar, Suhadolnik in Tomšič. Gospod Tomšič z Vrhnike je dobil najvišje odlikovanje.

V Kranju, 8. oktobra.

Pred 25 leti. Včeraj je preteklo 25 let, odkar so vstopili češki poslanci v državni zbor. Od takratnih članov češkega kluba sedaj ne najdemo nobenega več. Izmed 353 poslancev te perijode jih je sedaj le še 20, ki so bili že takrat državni poslanci. Stranke so se takrat delile na: 91 liberalcev, 54 naprednjakov, 54 češki klub, 57 poljsko kolo, 57 desni centrum in 40 divjakov; danes pa šteje zbornica 23 strank.

Iz štajerskega deželnega zbora. Slovenski deželnozborski klub je volil načelnikom poslanca Robiča. Deželnozborski klub katoliško-konservativne stranke na Štajerskem je prenehal in se odslej imenuje «krščanska ljudska stranka». Predsednik ji je poslanec Hagenhofer.

Macedonija. Zadnje dni je bilo zopet umorjenih mnogo uglednih Srbov. Pobile so jih bolgarske čete, ki hočejo, da se Srbi prijavijo kot Bolgari komisiji, ki je pričela popisovati prebivalstvo v Macedoniji. Nekateri belgrajski listi so zelo napadali bolgarsko vlado, češ, da hujska bolgarske čete. Toda srbski vladni krogi niso tega mnenja, pač pa sodijo, da bolgarske revolucijonarne čete le iz maščevalnosti pobijajo Srbe. Zato je srbska vlada že storila potrebne korake in objavila, da hoče v sporazumu z bolgarsko vlado in pomočjo reformnih držav preprečiti zločinstva v Macedoniji.

Dogodki na Balkanu. Bolgarska vlada prigovarja, naj se kakim 5000 beguncem iz drinopoljskega vilajeta dovoli vrnitev v domovino. Turška vlada pa se zelo protivi tej zahtevi in bati se je vsled tega kakih konfliktov. — Pred kratkim je prišlo v vasi Čergu do hudega boja med Grki in Bolgari, Grki so izgubili dva moža, na bolgarski strani pa je padlo 9 mož, 15 pa je bilo ranjenih. Vsled tega je prišel na vse škofe ukaz, da morajo vsa poročila o gibanju ustašev pošiljati patrijarhu, ta pa izroči to poročilo turški vladi. Seveda škofje v svojem cerkvenem fanatizmu vse zelo pretiravajo.

Umrl je dne 1. t. m. slavni angleški politik Willian Harcourt v starosti 77 let. Kot zvest pristaš Gladstonijev je igral svoj čas veliko vlogo in je bil vodja ondotne liberalne stranke.

Rusko-japonska vojna.

Položaj v Mandžuriji je še vedno nejasen. Nič gotovo ni, pride li pri Mukdenu do resnih bojev ali ne, in kateri nasprotnik da prvi napade. Sicer pa kaže vse, da se bo vršila bodoča velika bitka pri Tijenlingu, a ne pri Mukdenu. Pride li še pred zimo do bitke, odloči se v kratkem času. Ruski krogi pričakujejo sredi oktobra odločilne bitke na mandžurijskem bojišču. Akoravno je občudovanja vredna japonska taktika, vendar nihče ne dvomi nad Kuropatkinovo zmago.

Japonci so zahodno od Liaojana zajezili reko, da s pomočjo povodnji čuvajo svoje levo krilo. Sicer pa je situacija neizpremenjena. Rusi so se zdatno pomnožili od Jantaja do Liaojana ter imajo utrjene pozicije južno in južno-vzhodno od Mukdena. Okoli in okoli vlada zdaj popoln mir. General Kuropatkin nima namena prodirati proti jugu. Njegov načrt temelji zdaj v tem, da bo izkušal, kakor hitro prično Japonci zopet prodirati, z večjimi in malimi napadi kolikor mogoče oslabiti in jo izvabiti proti severu, kjer bi jo objela vsa ruska moč.

Zadnje dni so bili Japonci zopet tepeni pred Port Arturjem. Od 19. do 23. m. m. so neprestano obstreljavali in naskakovali trdnjavo. Najhujši spopad je bil na Velikem hribu in takorekoč najbolj krvav v celi vojni. Ta boj kazal je Japoncem njih obupno odločnost in jim doprinesel zopet velikanskih izgub. Glavni napad je bil dne 23. m. m. ob 5. uri zjutraj, ki je je vršil na zahodu in severozapadu in je trajal celi dan. Rusi so se zelo branili in po več naskokih Japoncev se je umaknila ruska posadka iz nasipov v utrdbo Ičan. Japonci so prodrli do utrdbe, toda tukaj so bili skoraj popolnoma uničeni. Polk št. 36, ki je štel 4000 mož, ostalo jih je še samo 11 in 1 podčastnik. Konečno so se morali umakniti. Še dvakrat so Japonci poizkušali, da bi zopet zavzeli svoje pozicije, a vse zaman. Učinek iz ruskega topništva je bil grozen. Vso Veliko goro so pokrivala mrtva trupla z raztrganimi človeškimi udi. V enem samem jarku je ležalo 300 Japoncev in 200 Rusov. Vse izgube na obeh straneh od 19. do 23. m. m. znašajo približno 12.000 mrtvih in ranjenih. V nekem boju je japonska baterija pomotoma streljala na japonski oddelek. Pešci so nato streljali in naskočili baterijo ter pobili nekoliko topničanjev. Vsled tega je bil sklican vojni svet, ki je obsodil 90 vojakov na vislice.

Te dni je izdal japonski ministrski predsednik proklamacijo, ki se glasi: Vojna mora še dolgo trajati. Narod mora biti trdno odločen, da doseže uspeh in mora biti pripravljen doprinesti potrebne žrtve. — Bomo videli!

---

nosi vozniki, napol nagi delavci z izpitimi obrazi, v cunje zaviti potepuhi so zrli mračno in preudarno nanj s svojimi tatinskimi očmi. Eden izmed njih, visoke postave, suh zanikernež z rdečimi brki je namignil Ivanu in mu rekel medtem, ko mu je ponudil roko:

«Dober večer, dečko! Pojdi sem!»

Ivan se je prestrašil in zadel z ramo ob malo, skoraj okroglo žensko. Njen obraz je bil kričeče rdeč, obrvi pa je imela močne, brkam enake.

«Pazi, štor!» mu je zavpila s hripavim glasom.

V sprednjem voglu gostilne, pod svetilko pred božjo podobo, je sedel sam nek moški, Ivan se mu je približal.

«Smem li prisesti?»

«Kajpak!»

Ivan se je vsedel na stol, odpel si ovratnik svoje suknje in rekel: „Joj, joj, toliko ljudi!“

«Ta prostor ni nikdar prazen! Ali ste iz vasi?»

«Dà.»

«Po delu?»

«Pravzaprav dà!»

«Tu je slabo v tem oziru!»

«Res?»

«Gotovo! Jaz sem že tretji teden tu.»

«In še vedno nič dela?»

Hitro, kakor martinček je švignil natakar mimo mize.

«Prineseš mi lahko čaja!» mu je zavpil Ivan in pričel opazovati svojega soseda. Imel je okoli petindvajset let in bil oblečen v zamazano, strgano, vatirano žensko jopo. Bil je vitek in suh in visel je nad mizo, kakor bi hotel skriti pred ljudmi svoj obraz. Ta obraz je bil gosto kozav, brez brk in obrvi. Semtertja je hitro in krepko dvignil svojo, na kratko ostriženo glavo, pogledal Ivana s svojimi velikimi očmi, kakor bi se nečesa hotel spomniti. Ko pa je opazil, da ga tudi Ivan meri, nategnil je svoji tenki ustnici na smehljaj in rekel poltiho: „Imel sem plašč, kučmo — vse sem pognal! Le še par škorenj imam“ . . .

Dalje prihodnjič.

Iz Tokija poročajo: Vkljub napredovanju pred Port Arturjem ne mislijo tukaj še na udajo trdnjave. Sploh so prišli tukaj do jako resigniranega prepričanja glede zavzetja trdnjave, odkar je prišla vest, da ni pričakovati baltiškega brodovja pred prihodnjo spomladjo. Iz gotovih (?) virov vedo, da bo začetkom novembra pošla Steslju vsa municija. Pustili ga bodo tedaj mirno biti še do «zadnje granate in patrone», kakor je rekel sam, in potem šele napraviti naskok, ako ne bodo se še poprej srečne okolnosti pripustile naskoka. Permanentnih utrdb Japonci še niso naskakovali, kakor trde poprejšnja poročila, ter je treba na mnogih krajih napraviti še vrzeli, skozi katere bodo lahko udrli v mesto. Med permanentnimi utrdbami je mnogo podzemeljskih prostorov, ki so varni pred bombami, tako da trpe oblegalci izgube le pri svojih pogostih izpadih, toda nikakor ne pri brambi.

«Daily Mail» javlja iz Kodanja, da je dobil car Nikolaj pretekli teden od portarturškega poveljnika generala Steslja poročilo, v katerem zatrjuje, da upa Port Artur držati še tri mesece. Pred Port Arturjem ne manjka Japoncem živil, pač pa dobre pitne vode. V Tokiu so bridko razočarani, da Port Artur še vedno ni pal.

«Matin» v Parizu je prejel od svojega poročevalca iz Čifu sledečo brzojavko: Tukajšnji ruski generalni konzul je prejel iz Port Arturja poročilo gospoda Balahova, visokega dostojanstvenika carskega dvora in načelnika sanitetnega oddelka ruske vojske v Vztočni Aziji. Balahov prosi, naj se objavi, da so Japonci na člane rdečega križa večkrat streljali, med tem ko so isti pobirali po bojišču mrtve in ranjene vojake. Mnogo postrežnikov je bilo ubitih.

Ogorčenje je tem večje, ker so bila pri japonskih mrličih najdena naznanila, tiskana v ruskem jeziku in podpisana od japonskega generala, v katerih so bili Rusi naprošeni, naj te mrtvece, ki so padli blizo utrdb, pokopljejo.

Iz Tokija se poroča, da je rusko brodovje zapustilo portarturški pristan. Naletelo je na admirala Togo in vnela se je pomorska bitka.

Dopisi.

Iz Radovljice. Naše, včasih kakor mrtvo mesto, je v zadnjih letih naenkrat oživelo. Ko se je odstranila ovira, ki je zadrževala desetletja razvoj mesta, ko so se jeli obširni prostorni travniki na severnem in zapadnem delu mesta parcelirati, tedaj šele se dvigne vsako leto več novih stavb, ki so v kras vsemu mestu. Na cesarjev god pretekli torek smo otvorili novo šolsko poslopje, impozantna stavba mestne hranilnice je bila uže dodelana preteklo jesen, dve prav lični vili sta se dogradili tekoče leto, g. Zalar je sezidal novo enonadstropno hišo, v kateri je nekaj sob za tujce in tudi dobro obiskana gostilna. Tudi posojilnica namerava zidati svoj lastni dom, tako da bo ob poti v Lesce kmalu stala hiša pri hiši.

Tudi sadna razstava, na katero prihaja vsak dan še novo sadje, je Radovljico bolj odprla svetu, ker vsak dan obišče več odličnega in priprostega občinstva nad vse zanimivo izložbo.

Radovljica je po naravi ustvarjena za letoviško mesto. Na vse strani so krasni izprehodi in izleti — omenjamo le Brezje, Begunje, Poljče, Lesce, Bled, Kamnogorico — nikjer nobenega tovarniškega dima, ki bi okuževal zrak, po celi okolici smrekovi gozdi — in vendar tujci do zadnjega niso zahajali k nam. Vzrok je bil v prvi vrsti veliko pomanjkanje stanovanj, s čemer se je v zadnjem času izdatno opomoglo, dalje pa posebno nedostajanje dobre vode. Vodovod je naravnost vitalnega pomena za Radovljico, od vodovoda je odvisna boljša bodočnost našega mesta. Novi občinski odbor se je z vso vnemo lotil tega dela, ali kaj, ko vmes segajo vidni in nevidni faktorji in zabranjujejo celo konstituiranje občinskega starešinstva, kaj šele uspešno delovanje v vodovodnem oziru. Dalje naj se pa tudi zdrami eden izmed domačinov — saj kapitala je dovolj v mestu — in naj zgradi modern hotel s kavarno v novem koncu mesta. Uspeh mu je zagotovljen. Hvaležno mu bo domače občinstvo in tujci, ki so se dozdaj morali naravnost ogibati mesta, kjer je bilo vsega skupaj komaj par sob za prenočišče.

Tratarske novice.

Ker že z vseh strani Gorenjske in tudi naše doline prinašate novice, naj svet zve tudi kaj iz našega kraja. Od zdaj hočemo redno tudi od nas sporočati vse važnosti «Gorenjcu», da svet ne bo mislil, da pri nas, na Trati namreč, le spimo. Kaj še! Pri nas gode se zadnji čas čudne reči, pozornost in zanimanje vzbuja strelni klub v župnišču. O tem klubu, ki je za šport duhovnim gospodom, prinaša novičar nekatere podrobnosti. V našem župnišču, kjer je zadnji čas nekako zbirališče vseh «uzor-duhovnikov», pripetila se je pretečeni teden velika ne — nerodnost, katera je stala skoro človeško življenje.

Listi so že poročali v kratkih noticah in kaj mili obliki, kakor bi bila to nedolžna šala, katero sta vprizorila starooselski župnik, ne neroden, ampak pravi drvar in nadebudni bodoči profesor škofovih zavodov Jože Kržišnik, podomače «žepanov Jože», ki sta streljala na mlada dekleta. Zakaj je izbral župnik Soukup dekleta za tarčo? To vprašanje je pojasnil neki kmet iz Stare Oslice tako: «Meni se prav nič čudno ne zdi, če naš fajmešter strelja na dekleta, saj zmerom pravi, da bo vse babe postrelil, zdaj je pa začel.» No, tedaj nam je vse jasno, zakaj si je izbral «od preveliko obhajil oboleli» mlado dekle za svojo žrtev.

Če se hoče kdo iznebiti otrok, je rekel neki kmet, naj jih pelje v farovž, tam jih že spravijo na oni svet, saj so jih že začeli. Tudi ta ni brez pomena.

Kam je šel «žepanov Jože» najprej povedat, kako v farovžu streljajo tarčo? Kam nekam? Tja, kjer so kaka brhka dekleta, v «Hlevčk» in k «Jakovc» v Srednjo vas.

Kdaj se nadaljuje streljanje? Takrat, ko dobe zopet puško, ki je zdaj na varnem pri žandarmeriji, sodniji ali drugod spravljena in ko pridejo z Dunaja neke posebne vrste patronov, s katerimi vsak zadene, četudi še v tla meri in katere priskrbi «žepanov Jože». Dekleta, patrone po Jožetovem!

Ljudje vobče govore, da ni čuda, če se take reči gode po župniščih, saj nimajo ti ljudje nobenega dela in Bogu kradejo čas, kakor si vedo in znajo. Čudimo se le našemu župniku Čebešeku, o katerem smo imeli najboljše pojme o njegovih namenih, pa da se je tako izpreobrnil in da trpi poleg sebe osebe, o katerih ne govore ljudje najboljšega.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Vabilo na naročbo. Cenjene naročnike «Gorenjca», katerim je potekla naročnina s 1. oktobrom, uljudno prosimo, da čim preje obnove nadaljno naročnino, da jim pošiljanje lista ne prestane.

Shod kranjskih sadjarjev v Radovljici. Pred zaključkom sadne razstave se bode vršil v Radovljici shod kranjskih sadjarjev, na katerem bode razgovor o napredku domače sadjereje. Dan temu shodu se določi natančno v kratkem. Na shod opozarjamo vse za domače sadjarstvo zanimajoče se kroge, da se blagovolijo pripraviti in si prirediti kak pameten predlog.

Privatna nemška šola kranjske industrijske družbe na Savi se je letos razširila že v dvorazrednico. V oskrbovanje jo je vzel ljubljanski šolski kuratorij, namreč društvo za pospeševanje nemškega šolstva na Kranjskem. Tako pridno delajo Nemci!

Redni občni zbor meščanske godbe v Kranju se vrši v nedeljo v Pungratu dne 16. oktobra ob desetih dopoldne. Dnevni red: 1.) Poročilo blagajnika, 2.) Poročilo tajnika, 3.) Volitev novega odbora, 4.) Slučajnosti.

Nesreča. Dne 3. t. m. je nesla 57 let stara Marijana Dolenc, ki stanuje v kajži Vinka Černivca v Naklem, drva po dva metra visokih stopnicah, pri katerih pa ni nobene ograje. Nesrečnica je padla po stopnicah in obležala mrtva.

Deželni zbor kranjski. Včerajšnja seja je bila silno burna in, kakor je izvideti iz naslednje notice, je bila najbrž zadnja tega zasedanja. V tej seji je vložila narodno-napredna stranka predlog zastran ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Povabila je klerikalno stranko, naj podpiše ta predlog, saj se gre za skupno, narodno, popolnoma nestrankarsko zadevo. Vzlic temu je dr. Šušteršič kratkomalo izjavil, da klerikalci ne podpišejo tega predloga in ga res tudi niso podpisali. Tako je klerikalno narodnjaštvo. Več o tej seji izpregovorimo prihodnjič.

Kako dr. Šušteršič rešuje čast kranjske dežele. Ko je dr. Šušteršič v predzadnji deželnozborski seji utemeljeval nujnost svojega predloga glede c. kr. korespondenčnega urada, se je širokoustil, da rešuje čast kranjske dežele. Dr. Žlindra, ki ima mnogo več vzroka skrbeti za svojo čast, je v včerajšnji seji za čast kranjske dežele zopet točil debele solze, ki so pa bile — kakor se je kmalu pokazalo — krokodilove! Pri utemeljevanju svojega predloga je očital dr. Tavčarju, da z neresnicami operira, ker je v predzadnji seji trdil, da je poslanec Pogačnik sam pravil, da je klerikalcem ravno prav prišla Malitscheva afera. Dr. Tavčar ga je zavrnil: To je resnica! Šušteršič: Dr. Tavčar še vedno pravi, da je resnica, kar je laž. Tavčar: Kaj bote vi meni laž očitali! Šušteršič: Da, vi ste lagali! Tavčar: Očitanje takega človeka me ne more žaliti, vi lažnjivec! — Sedaj nastane nepopisen hrup. Kakor besen se zakadi dr. Šušteršič pred sedež dr. Tavčarja, vihti nad njim pesti, premetuje in mečka papirje na mizi, tuli, kakor obseden, in zopet divje dviga pesti proti dr. Tavčarju. Ta surov nastop napravi na vse navzoče vtis, da dr. Šušteršič hoče izzvati pretep. Brž kone je pričakoval kot odgovor na svoje nezaslišano izzivanje prvega udarca od strani narodno-naprednih poslancev, da bi potem prodajal dobremu in vernemu ljudstvu svoje katoliško-narodno mučeništvo. Kot zvesta oprода mu stojita ob strani Čočov Francelj in kravar Drobnič, vsi drugi njegovi tovariši zapuščajo, sramujé se svojega voditelja, drug za drugim dvorano. Dr. Tavčarja obstopijo napredni poslanci, ostre besede, kakor se še niso čule v novi zborniei, padajo, župan Hribar pomirjuje, dr. Šušteršič psuje in divja, kakor da je popolnoma ob pamet. Dr. Majaron vikne: «Vi ne boste nikogar resnice učili!» Pirc kliče: Tako rešuje dr. Šušteršič čast kranjske dežele! Obnaša se tako kakor kak kravji pastir!» Šušteršič vpije: «Kaj se pa napihuje ta krota?» Pirc: «Vola vidi! Sram vas bodi, vi umazana žlindra!» Deželni glavar vleče nazaj Šušteršiča, ki se zopet zaganja v dr. Tavčarja, z galerije gromé urnebesni klici: «Žlindra! Žlindra!» Razburjenje je splošno, vsak čas se je bati sprejema. Glavar zaukaže izprazniti galerijo. Ko uvidi, da velikanskega škandala ne bo konec in da hoče večina zapustiti zbornico, zaključi sejo. Zavrnil je sicer dr. Šušteršiča, a ta je tuleli in besnel naprej. Prepir med poslanci se je nadaljeval še na hodniku pred dvorano in da se je tudi tu pokazal dr. Šušteršič pravega mojstra v psovanju, je samoobsebi umevno. Brž čas je bila včerajšnja seja zadnja letošnjega zasedanja, kajti pri tacih razmerah ni misliti na redno delovanje. Dežela bo zopet trpela velikansko škodo, in vsa zasluga za to gre dr. Šušteršiču, ljubljencu ljubljanskega škofa. Voditelj katoliško-narodne stranke je začetkom seje poudarjal, da je na dnevnem redu čast kranjske dežele, in kmalu na to je pokazal, na kak način on ume to čast reševati. Povsod drugod bi bil tak človek nemogoč.

V Selcih nad Škofjo Loko je dne 6. oktobra umrla gospa Marija Tavčar, rojena Jelenc. N. v m. p.!

Iz Škofje Loke se nam piše: Devetdesetletnico rojstva je praznovala minuli četrtek v Škofji Loki gospa Marija Sršen, vdova po adjunktu glavne deželne blagajne. Naravnost neverjetno je, kako je gospa še čvrsta in čila. Vrle narodne dame, na čelu jim gospa prof. Halladova, so priredile jubilantinji krasno uspeli častni večer pri g. Homanu. Gospa prof. Halladova je nazdravila čvrsti jubilantinji približno tako-le: Danes praznujemo v tem krogu redko, a lepo slavnost devetdesetletnice rojstva gospe Sršenove. Malo jih je, katerim bi usoda določila tako zares dolgo življensko dobo. Primanjkuje mi primernih besed, da bi dovolj jasno izrazila v imenu nas vseh zbranih iskrene čestitke gospej Sršenovi ob tem redkem slavlju. vem pa, da govorim vsem cenjenim gostom iz srca, ako napijem gospej slavljenki, izražujoč željo: Bog ji daj dočakati stoletnico. Zares odkritosrčno in iskreno častitanje je sledilo tej napitnici. Vesela družba, v kateri se je še marsikaka krepka beseda povedala, ostala je dokaj časa zbrana, ter se slednjič razšla, želeč čvrsti gospej dočakati tudi stotega rojstnega dné.

Nemški turnarji so v nedeljo na Jesenicah dražili Slovence s svojimi frankfurtaricami. Psovali so Slovence z «Windische Hunde», vsled česar so bili napodeni s kamenjem. — Nemški inžener Enderes je napadel dne 4. t. m. popoldne visokošolca J. Pretnarja in ga pobil na tla. Pretnar je ranjen na desni roki.

Redka usmiljenost. Iz Radovljice se nam piše: Predvčeranjem so nesli k zadnjemu počitku nekega krojaškega učenca pri g. Jos. Pogačniku v Radovljici. Revež je bil sirota brez očeta in matere. Bolehal je čez eno leto za jetiko. Njegova gospodinja mu je kljub dolgi bolezni stregla s požrtvovalno ljubeznijo kakor mati, mu oskrbela zdravniško pomoč in konečno lep krščanski pogreb na lastne troške. Na tej posnemanja vredni usmiljenosti se mora pač vsklikniti: Bog poplačaj vrlim dobrotnikom stotero! Obrtniški in trgovinski učenci darovali so svojemu ubogemu prijatelju krasen venec s trakovi.

Obesil se je v skladišču tvrdke Madile & Co. na Jesenicah skladiščni paznik, 39letni Antonio de Col, doma iz okraja Bellono v Italiji. Vzrok samomora ni znan.

Koroška Bela-Javornik. Slavnostno blagoslovljenje in otvoritev novega šolskega poslopja se je vršila minuli četrtek ob desetih dopoldne.

Poštne stvari. Za občino Češnjice v kamniškem okraju se napravi poštni nabiralnik.

Narodna čitalnica v Kamniku vabi k dramatičnemu večeru v nedeljo dne 9. oktobra t. l. v društveni dvorani. Spored: Veseloigra «Omožiti se mora», burka «Bratranec» in živi podobi «Snubitev na kmetih» ter «Vesela družba na bohinjskih planinah».

Iskaz posredovalnega odseka slovenskega trgovskega društva «Merkur». Išče se: 2 pomočnika železninske stroke za Ljubljano, 2 pomočnika železninske za Celje, pomočnik špecerijske za deželo, 9 pomočnikov mešane za deželo, pomočnik galanterijske za Ljubljano, kontorist in učenec za špecerijsko trgovino v Ljubljani. — Službe išče: 6 pomočnikov špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturijske, 17 pomočnikov mešane, 2 kontorska praktikanta, 2 blagajničarki.

14. in 15. letno poročilo podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju za šolsko leto 1901/1902 in 1902/1903 je ravnokar izšlo. Med podporniki čitamo tudi več gorenjskih rodoljubnih odličnjakov.

Križem sveta.

Nesreča na železnici. Na Angleškem, na železnični progi Great Westru je skočil s tira brzovlak. 4 so mrtvi, 50 ranjenih. Vlak je popolnoma razdrobljen.

Tatvina. V občini Keszel na Ogerskem so neznani lopovi ulomili v poštni urad ter oropali 15.000 kron gotovine.

Kolera na Ruskem. V Baku je zbolelo za kolero zadnji teden 111 oseb, od katerih je umrlo 60. V Sabastovu zboli za kolero poprečno vsak dan 13 oseb.

Nove bankovce po 10 kron namerava izdati avstrijska banka. Ti bankovci bodo podobni ameriškim, ki so bolj podolgovati.

Čuden nagrobni napis. V St. Zena pri Reichenhallu je umrl nedavno župnik, ki so ga pokopali tik cerkvenega zidu, na zidu pa se blešči na plošči nagrobni napis, kjer je čitati med drugim: «Posvetili dragemu rajniku njegovi hvaležni otroci. Odkritosrčna novost!

Utonilo je v Pueblo Collerado 5000 ljudi vsled tega, ker je počila vodovodna cev.

V dalmatinskem deželnem zboru v Zadru prišlo je dne 6. t. m. do jako hudih prizorov. Ko je dr. Ivčević otvoril sejo, hotel je govoriti deželni predsednik baron Handel, nakar so vsi poslanci zagnali velikanski hrup ter mu preprečili vsako nadaljno govorjenje; vse vprek je vpilo, da mora ven. Ko se je hrup nekoliko polegel, povzel je besedo dr. Čingrija ter v imenu vseh poslancev izjavil, da deželni zbor toliko časa ne zboruje, dokler ne odstopi deželni predsednik baron Handel. Baron Handel je takoj nato zapustil ves srdit zbornico. Proti njemu so nastopili skupno vsi poslanci, Hrvati, Srbi in Lahi. Zasedanje je zaključeno. Vso noč so hodile po mestu patrulje z nataknjenimi bajoneti. Mir se ni kalil.

Poneveril je na Dunaju kanc. oficijal pri ministrstvu za bogočastje, Fr. Draschtik, ki mu je bilo poverjeno vodstvo za obrtnijske šole, avstrijskega muzeja 26.000 K in pobegnil.

Nič več očal. Angleški časopisi poročajo o senzacijski iznajdbi zdravnika dr. Smitha v Londonu. Isti je namreč iznašel novo metodo, kako se ozdravijo kratkovidne in dalekovidne oči, da ni treba več nositi očal. Natančneje njegova iznajdba še ni znana, a v glavnem obstoji v masaži očesa. Dr. Smith je doslej ozdravil po novem načinu 30 oseb, a razen ene osebe so vse opustile očala ter vidijo na daleč in blizu popolnoma dobro. Zdravljenje se je izvršilo v zelo kratkem času ter ostane trajno.

Duhovi naprodaj. V Čikagi so razkrili tovarno za «spiritistične potrebščine». Tovarnar, ki je pošiljal kompletne priprave za spiritistične predstave z mediji vred, je izjavil: «Moje podjetje je bilo krepko. Z mojo pomočjo so plavale roke po zraku ter zopet izginile v temi, pokazal se je obraz in cela podoba, kakor je kdo želel. Tudi glasove iz drugega sveta so pričarale moje izborne priprave.»

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu septembru 1904 je vložilo 376 strank K 68.442·13, dvignilo pa 247 strank K 54.994·22, 3 strankam se je izplačalo posojil K 5.500·—. Stanje vlog iznaša K 3.445.477·23, stanje hipotečnih posojil kron 2,006.096·03 in denarni promet K 213.897·86.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu septembru je 186 strank vložilo K 73.151·99, 120 strank dvignilo K 41.295·73, 14 strankam se je plačalo posojil K 18.650·—. Denarni promet K 323.517·84.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki. V mesecu septembru je vložilo 83 str. K 16.807·97, 48 strank je dvignilo K 16 822·28, 5 strankam se je izplačalo posojil K 6.900·—. Stanje hranilnih vlog K 535.637·04 Stanje hipotečnih posojil K 543.368·56. Denarni promet K 66.968·61.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu septembru 1904 je 156 strank vložilo K 47.031·11, 102 strank je vzdignilo K 33.941·46, 11 strankam se je izplačalo posojil K 10.040·—. Stanje vlog iznaša K 1,084.602·14. Stanje hipotečnih posojil K 800.749·40. Denarni promet K 114.764·69.

Loterijska srečka dne 1. oktobra t. l.

Trst: 38 77 86 71 11

Tedenski sejem v Kranju dne 2. t. m.

Prignalo se je 109 glav goveje živine, 6 telet, 134 prašičev, 108 ovac, — kozlov, 428 buš. — 50 kg: pšenice K 10·50, prosa K 7·25, ovsa K 7·50, rži K 8·—, ajde K 8·—, ječmena K 7·—. fižol: mandalon in ribničan K 13·50, koks 14·—.

Učenca

poštenih staršev, ki ima veselje do **tiskarstva** in je dovršil vsaj par gimnazijskih razredov, sprejme

Tiskarna Iv. Pr. Lampret v Kranju.

Ob glavni cesti v Kranju

se išče za kako obrt pripraven

lokal.

Naslov naj se naznani upravništvu «Gorenjca». 158—3

Vozna pregrinjala

(plahte) nepremočljiva, najboljšega izdelka prodaja tvrdka 163—2

R. & E. Rooss, Kranj.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121—6

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastonj.

V drugo roko se oddajo od 1. oktobra naprej sledeči časopisi:

„Neue Freie Presse“, „Neues Wiener Tagblatt“, „Grazer Tagespost“, „Domovina“, „Slovenski Narod“, „Slovenec“, „Laibacher Zeitung“, „Fliegende Blätter“, „Meggendorfer Blätter“, „Lustige Blätter“, „Kleines Witzblatt“.

168—2 S spoštovanjem

Josip Carl, kavarnar v Kranju.

G. Piccoli

lekarnar v Ljubljani

dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža

priporoča naslednje izdelke svojega kemično farmacevtičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snažnostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprtje ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

Piccolijevo železnato vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim vspehom. Polliterska steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomešani izvrstno in zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pasteurizovana K 1·30.

Zunanja naročila po poštnem povzetju.

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

II. 199—50

Zaloga „Belske kisle vode“

Vellacher Sauerbrunnen 4—20

pri **Albinu Rantu**, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Že veliko let dobro znani

stroji vsake vrste

za poljedelske in obrtne potrebe

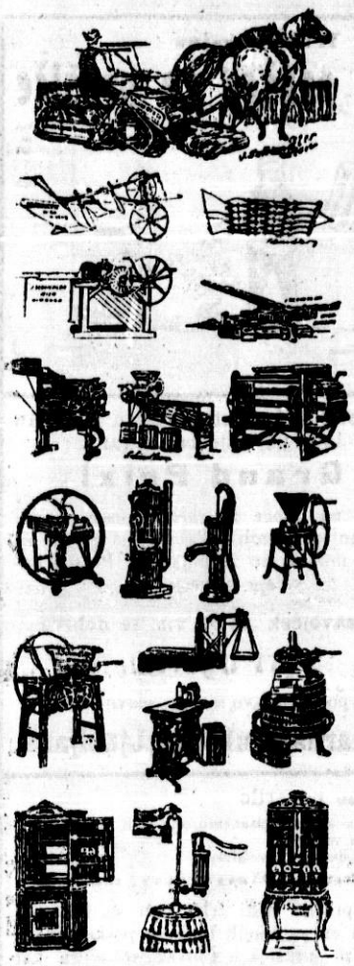

poljska orodja,
stiskalnice za seno,
trijerji,
čistilnice za žito,
mlatilnice, vitli,
luščilnice za koruzo,
mlini za sadje,
mlini za grozdje,
stiskalnice za sadje,
stiskalnice za grozdje,
mlini za golarje
stroji za rezanje repe,
slamorezn ce,
kotli za kuhanje klaje,
sesalke za vino, pipe,
sesalke za vodnjake,
sesalke za gnojico.
škropilnice za gnojnico,
vodovodi.
železne cevi,
svinčene cevi,
gumijeve cevi,
konopnene cevi,
priprave za točenje piva.
priprave za sladol d,
omare za led,
mlini za kavo in dišavo,
stroji za delanje klobas,
šivalni stroji,
priprave za petrolej.
železne blagajne.
železno pohištvo,
namizne tehtnice,
steberske tehtnice,
decimalne tehtnice,
tehtnice za živino,
tehtnice na drog i. t. d.
po zopet izdatno znižanih cenah, vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih tudi na obroke. Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko! Dopisuje se v slovenskem jeziku. Prekupci in agenti zaželjeni! Piše naj se naravnost: 115-11

Ivan Schindler, Dunaj, III., Erdbergstrasse 12.

Tapetnik in preprogar

Dragotin Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136—8

Kdor hoče kupiti

ceno in dobro barvo

pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwerspatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, naj se blagovoli obrniti na domačo zalogo

J. Wohlgemuth

132—9 v Kranju, glavni trg št. 118.

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafika, Jurčičev trg 3;
Škofji Loki g. M. Žigon, trafika, glavni trg;
Radovljici g. Oton Homann, glavna trafika;
Javorniku g. Štefan Podpac, trgovec;
Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek, trgovec.

Učenec

se sprejme pri

H. SUTTNER

155—4 **urar v Kranju.**

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

9—21 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 3,432 029 32. Stanje hipotečnih posojil K 2,003.069·64.

Več krojaških pomočnikov

sprejme takoj v trajno delo **Josip Munih**, krojaški mojster, Podbrdo ob Bači. 160—3

Dekat premiano!

Glinaste peči, štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Drelse

93—18 v Ljubljani.

Zahtevajte ‚Gorenjca' v gostilnah in kavarnah!

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

04.I/d

Lepo

meblirano stanovanje

tudi z zajutrkom se odda takoj.

Več se izve v upravništvu «Gorenjca». 178—1

Pošteno dekle

sprejmem takoj v službo v tiskarni.

Iv. Lampret, tiskarna, Kranj.

Čevljarskega učenca

14 let starega, sprejme Matevž Habjan, čevljar v Dražgošah, p. Železniki. 171—1

Ključarski pomočnik

se takoj sprejme v delo pri 172—1

Ivanu Trillerju na Bledu (Gorenjsko).

Doktor pl. Trnkóczy-jev

Kranjski redilni prašek za prašiče

148—3

Londonska medajla

je dobil v Londonu, Parizu in Rimu 1903 najvišje odlikovanje

Grand Prix!

Dalje na tisoče zahvalnih pisem, tudi uradno potrjenih Ta redilna moka se meša med krmo že pujskom Prašiči dosežejo največjo težo.

1 zavojček po 50 vin. se dobiva

pri trgovcih,

po pošti 5 zavojčkov v glavni zalogi

Lekarna Trnkóczy, Ljubljana.

Uradno poverilo.

Predloženi prepis se popolnoma strinja pisanemu originalu na dopisnici, katera ima znamke za 4 filerje in 2 vinarja.

Ljubljana, tretjega oktobra edentisočdevetstoseno.

(Notarski pečat.) **Ivan Plantan**, c. kr. notar.

Spoštovani gospod! Moji prašiči niso žrli, tudi so bili sila revni. Slučajno sem dobil od enega mojih ljudi za poskušnjo en zavojček redilnega praška za prašiče. Človek se mora kar čuditi! Ne morem svojih prašičev dovolj krmiti, strašansko veliko požro, tako, da so se čez nekoliko dni močno izredili, hvala temu izbornemu sredstvu. Morem isto vsakemu najbolje priporočiti in ga bodem tudi priporočal.

Prosim z obratno pošto pet zavojev redilnega praška za prašiče. **Belišče**, Slavonija, 31. oktobra 1900.

Z velespoštovanjem **Josip Englisch**

železniški nadziratelj.

Pariz 1900

„Grand Prix"

Najvišje odlikovanje.

Singerjevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konštrukciji in izvedbi.
Original Singer šivalni stroji so neutrpljivi za obrt in domačo rabo.
Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratoviščih.
Original Singer šivalni stroji so neprekosljivi glede trpežnosti in zmožnosti.
Original Singer šivalni stroji so posebno pripravni za moderno umetno vezenje. Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje.

Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izberi v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. šivalni stroji, delu. družba

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 6. 98—8

Hamburg-Amerika

150—5

Iz Ljubljane v

Novi York

samo **60 gld. z dobro prosto hrano.**

Odhaja se iz Ljubljane vsaki **ponedeljek, torek** in **četrtek** v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo **6 dni.** Pojasnila po večkrat brezplačno.

Zastopnik: **FR. SEUNIG, Ljubljana,** Dunajska cesta 31 (zraven šrange).

42—30

M. Podkrajšek

frizer

za dame in gospode

Ljubljana, sv. Petra c. 35

priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško priporočeni gorko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne provzročuje skrčenja las Vpliva dobro na pospeševanje rasti las.

Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela iz las.

Oddelek za dame s seperatnim vhodom.

„Zakaj so Vaši **zobje** tako **beli?**“

„Vsak dan rabim **O. Seydlovo higijenično kozmetično ustno vodo,** ki izvrstno vpliva na zobe in je bila s priznanjem odlikovana. Dobite jo lahko v **lekarni pri sv. Trojici v Kranju.**

38—31

71—26

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, **vodne žage, pile,** kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katranovo lepko, železno in pocinkano pločevino, karbolinej, **trsje za obijanje stropov,** vlite kotle. Veliko izber slamoreznic, **plaht za vozove,** železnih peči,

Roman- in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, **sesalke za vodnjake,** cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetilk, **zaloga različnih barv.**

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Velika zaloga zgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke

konfekcije za dame.

Solidno blago po čudovito nizkih cenah

Ceniki se razpošiljajo zastonj in poštnine prosto. 167—2

Kot pomočnik

išče službe že 18 let delavec pri cementnih izdelkih.

Naslov pove upravništvo «Gorenjca». 164 -2

Izšla je

„Dobra kuharica"

spisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega stališča, lit rarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego zanesne nemške kuharske knjige. 10—49

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s 13—38

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvemi največjimi odlikovanji, in sicer: **S 1. počastno diplomo za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.**

R. A. SMEKAL

Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

H. Suttner, urar

v Kranju

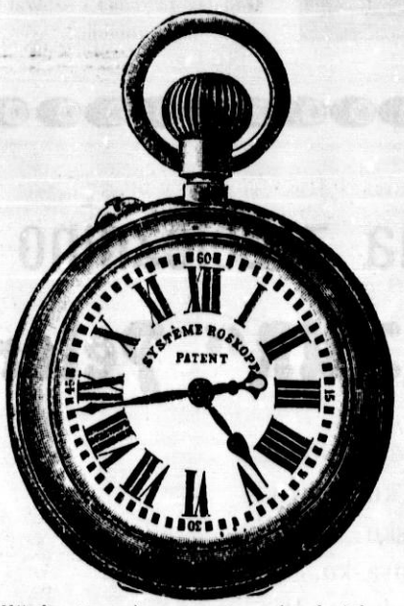

Nikelnasta anker-remont. roskopf. železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gld. 3·75, najfinejša znamka, gld. 6·50. 114—15

priporoča svojo izborno zalogo

ur, zlatnine in srebrnine

po najnižjih cenah.

Ceniki zastonj in poštnine prosto.

Razpošilja se na vse kraje sveta.

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prijoritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja v vsakemu žrebanju.

17—38 **Polnovplačani akcijski kapital K 1,000.000**

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

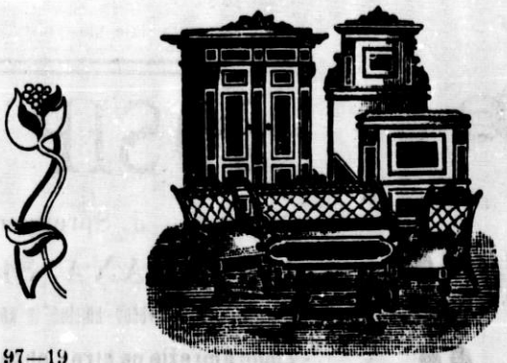

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Popolna oprava za vile. Specijaliteta: Gostilniški stoli.

97—19

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Specijalitete v nevestinih baiah. Veliki prostori, pritlično in v I. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, predsobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, umivalna miza, obešalnik, miza, stensko ogledalo.

Pozor!

86—21

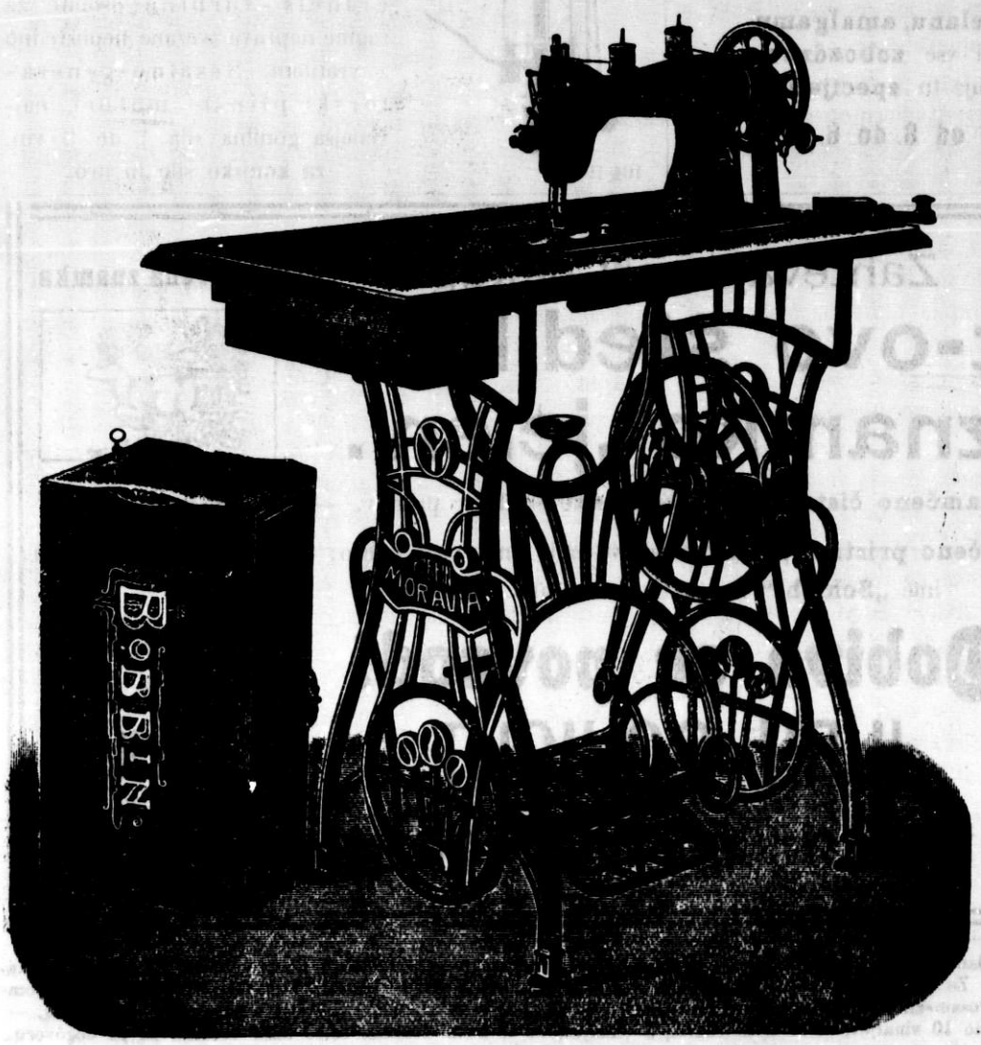

„Moravija“-šivalni stroji so najboljši, najpripravnejši ter najtrpežnejši.

„Moravija“-šivalni stroji so jako pripravni za umetno vezenje.

„Moravija“-šivalni stroji so poleg tega mnogo cenejši ter se dobivajo tudi na mesečne obroke.

Pouk za umetno vezenje na „Moravija“-šivalnih strojih **vsaki dan** in sicer brezplačno.

Cenike pošiljam zastonj.

Zaloga in pouk pri tvrdki

LOVRENC REBOLJ v KRANJU, glavni trg 189.

Zastopstvo vsakovrstnih poljedel. strojev tvrdke K. & R. Ježek (Blansko).

Zračna soba

z lepim razgledom in s potrebno pritliko se takoj odda samcu.

Pojasnila daje upravništvo «Gorenjca». 170—1

54—29

Zobo- tehnični atelje

Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz **kavčuka** kakor tudi **zlata**, dalje **vravnalnice** in **obturatorji** se izvršujejo po **najnovejših metodah.**

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in **cementu** kakor tudi vse **zobozdravniške operacije** izvršuje tu **specijalist.**

Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Išče se pod jako ugodnimi pogoji vešč in popolnoma zanesljiv

kolportêr

ki bi po slovenskih krajih razpečaval brošure, časopise i. t. d.

Pojasnila daje upravništvo «Gorenjca». 109—5

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mir odvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d 103-22

Specijaliteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Tönnies

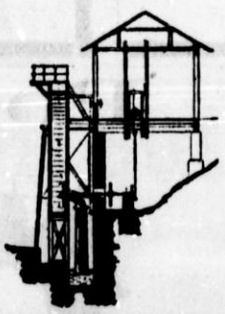

104-19

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna **v Ljubljani** priporoča kot posebnost **žage in vse stroje** za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motori, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Zahtevajte pri nakupu

Varstvena znamka.

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen".

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime **„Schicht"** in varstveno znamko **„jelen"**.

119-15

Dobiva se povsod!

Ustje (Česko) **JURIJ SCHICHT** Ustje (Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejeman za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5·60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1·50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v hiši štev. 105 nasproti župne cerkve. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Izdaja in založa konsorcij «Gorenjca». Odgovorni urednik Andrej Sever. Tiska Iv. Pr. Lampret v Kranju.